

penge i udlandet, og selv om landskassen efter junaftalen stadig skylder 4 mia. kr. til staten og betaler ned over 20 år, så er Færøerne netop gældfri til udlandet ved årets udgang.

Landskassen har i 3 år haft driftsoverskud, i år 10 pct. af finansloven, og et overskud på betalingsbalancen på næsten 20 pct. af BNP i år, og det var for resten en af regeringens lånebetingelser under krisen, så den er i hvert fald opfyldt.

Landsstyret prøver at holde det offentlige forbrug nede også næste år, men fagforeningerne truer med hårde forhandlinger i foråret, som kan få svære følger for landskassens resultat og ødelægge vort fiskerierhvervs konkurrenceevne.

Men en måde at bruge bloktilskuddet på er vel at give offentlige lønforhøjelser eller kræve dem, og det vil landsstyret undgå i et modspil med skattesænkning og pensionsordning i stedet for lønforhøjelse. En krone vundet i udbetalt løn efter skat svarer næsten til to kroner i bruttolønsvækst før skat.

Men mange danskere er skeptiske over for en frisindet færøsk skattepolitik. Det har vi allerede hørt her fra talerstolen i dag. Det fejlpattes som forbrugsfremme på bekostning af dansk statsstøtte, og dette er et forkert syn på sagen. Færøernes økonomi pr. indbygger er ca. 20 pct. lavere end den danske. Relativt er Lagtingets finanslov kun 70 pct. af Folketingets, bloktilskuddet iberegnet, og det vil sige, at den færøske offentlige sektor, som vi borgerlige selvstyrefolk synes er for stor, pr. indbygger er 30 pct. mindre end den danske.

Som nævnt før er det landsstyrets hensigt at forhandle sig til et nyt rigsfællesskab af to selvstændige lande, der medfører, at statsstøtten nedtrappes over et tidsrum af 10-20 år. Denne tidshorisont er nødvendig, eftersom republikanerne har lovet deres vælgere, at suveræniteten ikke skal koste velfærd, det vil sige det velfærdssystem, som er udviklet efter dansk mønster og delvis finansieret af statsstøtten.

Hvis statsministeren og Tingets oppositionsleder holder fast ved deres trussel om, at jo mere færøsk selvstændighed, jo mindre dansk støtte, må landsstyret vel i sin plan B, der ikke er udklækket endnu – det er plan A faktisk heller ikke – enten erklære suveræniteten uden blok-

tilskud, eller man må aftale et parallelt forløb med gradvis afvikling af fælles ansvarsområder i hjemmestyreordningen og en tilsvarende nedtrapning af statsstøtten.

Det ligger så ude i fremtiden, men også i det tilfælde er det livsvigtigt, hvis Færøerne skal ændres fra vor nuværende tilskudsøkonomi til en fremtidig produktionsøkonomi, hvor kommende olieindtægter sammen med fiskeriet kan afløse statsstøtten som indtægtskilde.

Vi ved jo, at Færøernes økonomi også bliver negativt påvirket af statsstøtten. Den tilføres nemlig den offentlige sektor, som pustes op og forvrænger omkostningsniveauet i den produktive del af økonomien. Men det passer vel godt i krammet hos de færøske politiske partier, der vil beholde et danskfinansieret velfærdssystem på Færøerne. Så bliver færøsk politik en fortsættelse i samme spor som hidtil, og det vil Folket flokken for alt i verden undgå.

Men det spørgsmål bliver vel til dels mere afklaret ved denne tid næste år efter forhandlingerne med staten. Det, som vi skal forholde os til i denne omgang, er dette forslag om bloktilskuddet til Færøerne for perioden 1999-2001, som regeringen og landsstyret har aftalt i juni i år, og som jeg som repræsentant for landsstyrekoalitionen derfor selvfølgelig støtter her i Folketinget.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg skal indskrænke mig til at takke for den brede tilslutning, der er til forslaget, en tilslutning, som selvfølgelig ligger i forlængelse af, at et flertal i Folketinget godkendte aftalen af 10. juni.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Politisk-Økonomisk Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.